

FOTO: Arhiva personală a autorului

Istanbul 2014 – noi repere europene în lupta antifumat

Florin Mihălțan¹, Ioana Munteanu¹, Cornel Radu Loghin²

1. Institutul de Pneumoftiziologie „Marius Nasta” București, 2. ENSP-Bruxelles

Istanbul a fost capitala europeană a luptei antifumat, cu ocazia congresului „Tobacco or Health”, din perioada 26-29 martie 2014.

Congresul a debutat în forță, cu o serie de ateliere cu titluri incitante. Astfel, s-au raportat progresele și învățămintele după ce s-a demarat „International Tobacco Control (ITC) Europe Project”, cu stabilirea de noi domenii de „tobacco control policy”. Un workshop extrem de interesant a fost cel legat de drepturile omului în contextul politicilor de spații fără fumat, organizat de ENSP, unde nu s-a vorbit doar despre drepturile omului în general, abordându-se concomitent și dreptul pacientului, țigara electronică, conceptul de „harm reduction” și produsele de nicotină, rolul și efectul imaginilor grafice și al pictogramelor și evoluțiile contrastante din Anglia și Franța legate de fumat între 2000 și 2010. În algoritmul congresului au existat sesiuni de prezentări alternând cu mese rotunde, comunicări orale, postere, dar și cu întâlniri cu reprezentanți ai autorităților din țări unde realmente aceste autorități s-au implicat în promovarea măsurilor legislative.

Dintre aceste sesiuni de prezentări alternând cu discuții cu expertii, aș vrea să remarc câteva care mi s-au părut extrem de atractive și inovatoare, precum cele referitoare la: controlul tabagismului în Europa, următorii pași spre o legislație fără fumat, marketingul de tutun – Ce ar trebui să facem? –, scenariile de „end game”, provocări și realizări în Europa, rolul avertismentelor de pe pachetele de tutun, al restricțiilor la vânzări etc. Un capitol separat l-au reprezentat: bolile cronice netransmisibile, țigara electronică, adolescențele și femeile – provocările în calitate de cumpărători, implicațiile economice ale controlului tabagismului etc. La capitolul mese rotunde am apreciat întâlnirea cu ministrul de finanțe din întreaga lume pe probleme de taxare (păcat că

a lipsit cel din România, care sunt sigur că ar fi înțeles mai bine capcanele întinse în acest domeniu de industria tutunului), masa rotundă cu raportarea succeselor și împlinirilor din diferite țări care au făcut o multitudine de pași în sensul controlului tabagismului; am auzit cu interes prezentarea realizată de prof. Elfi Dagli legată de suportul societății civile în monitorizarea și susținerea politicilor FCTC în Turcia, contrabalansarea măsurilor industriei tutunului în Polonia, inițiativele legate de proiectele Bloomberg etc. Din discuțiile cu experții nu au lipsit analizele constructive legate de programele de sevraj, implementarea FCTC în diferite țări, eficacitatea unor campanii de advocacy etc.

Prezentarea pe care am avut-o aici legată de situația actuală, realistă, a controlului tabagismului în România, alături de cele trei postere din țară au punctat atât nerealizările în lupta de control al tabagismului în România, cât și impactul epidemiologic al acestora; am avut surpriza neplăcută să le regăsim în ultimul raport european transmis cu această ocazie, unde țara noastră a pierdut contactul cu plutonul fruntaș (am coborât încă 3 poziții în acest clasament), cu așa-zisele țări verzi, grupa de 10 unde lucrurile s-au mișcat vizibil. La capitolul citații negative s-a menționat pentru România și acel veto dat de un ex-ministru al sănătății când s-a pus problema introducerii noilor directive ale UE. Dacă mă uit la ce se întâmplă în lume, constat însă că progrese vizibile există pe mapamond în acest domeniu și că acest mers la „ralenti” specific românesc se va resimți pe multiple planuri și pentru mai multe generații. Congresul a oferit o lecție de conlucrare între ONG-uri, autorități și asociații profesionale, pe care ar trebui să o aplicăm și la noi. ■